

Budgetuppföljning mars 2024

Tekniska nämnden

Innehållsförteckning

Målprognos	2
Driftsredovisning	2
Skattefinansierad verksamhets nettokostnader	2
Intäktsfinansierad verksamhet.....	4
Taxefinansierad verksamhet	5
Förvaltningens åtgärdsplan.....	6
Alla prognoser	7
Investeringar	8
Investeringar Fastighetsavdelningen	8
Investeringar Anläggningsavdelningen	10
Investeringar VA-verksamheten.....	14
Investeringar Avfalls-verksamheten.....	15
Investeringar Mark och strategisk planering	16
Risker	16
Risk kopplad till prognos	16
Skattefinansierad verksamhet	16
Intäktsfinansierad verksamhet - Fastighetsavdelningen	16
Taxefinansierad verksamhet – VA- och Avfallsverksamheten	17

Målprognos

Förkortningen *SUF* står för *Samhällsutvecklingsförvaltningen* i rapporten.

Nämnden prognostiserar ingen avvikelse av målpuffyllnad för helåret.

Driftsredovisning

Tabellen nedan visar nämndens ekonomiska utfall uppdelad på förvaltningens olika verksamhetsgrenar för årets första kvartal med en jämförelse mot budget för samma period.

Vidare redovisas den prognos som respektive verksamhet lämnar för helåret 2024 samt den helårsbudget som är fastställd. Prognosavvikelsen jämfört med budget visas både i absoluta belopp samt i procentuell andel mot budget. Som jämförelse redovisas även utfallet helåret 2023 för respektive verksamhetsgren.

Ansvär (Mnkr)	Utfall Mar 2024	Budget Mar 2024	Prognos helår 2024	Budget helår 2024	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Utfall helår 2023
Administration och nämnd	-0.3	-0.1	-2.4	-0.8	-1.6	200%	10.1
Gator och trafik	-28.7	-22.8	-94.3	-91.6	-2.7	3%	-85.5
Parker och naturområden	-4.9	-6.5	-26.1	-26.1	0.0	0%	-24.7
Hamnförvaltning	-5.4	-1.9	-8.5	-7.6	-0.9	12%	-10.0
Mark och strategisk planering	-3.3	-2.7	-11.4	-11.4	0.0	0%	-8.9
Driftsinvestering	-4.4	-6.2	-25.0	-25.0	0.0	0%	-26.1
Fastighetsavdelningen	-1.0	0.1	-4.0	0.0	-4.0	---	0.0
VA-verksamheten	-2.1	-1.3	-7.4	-5.4	-2.0	37%	0.0
Avfallsverksamheten	0.2	0.8	1.6	2.5	-0.9	36%	0.0
Summa Tekniska nämnden	49,9	-40,6	-177,5	-165,4	-12,1	7%	-145,1

Skattefinansierad verksamhets nettokostnader

Administration och nämnd

Administration och nämnds verksamheten har för första kvartalet en marginell negativ avvikelse mot budgeterad nivå för samma period. Prognosen för helåret är ett underskott om 2,4 miljoner kronor, vilket innebär en negativ avvikelse jämfört med budget om 1,6 miljoner kronor. Den negativa avvikelsen beror på merkostnader för resursförändringar samt extern analys och generell

kvalitetshöjning inom området upphandlingar samt merkostnader för externa resurser kopplade till den beslutade genomlysningen.

Gator och trafik

Gator och trafikverksamheten uppvisar för första kvartalet en negativ avvikelse jämfört med budget för samma period om 5,9 miljoner kronor. Verksamheten prognostiserar en negativ avvikelse mot budget för helåret 2024, vilket beror på de ökade kostnader som den snörika vintern resulterade i. Gator och trafikverksamheten har för 2024 en helårsbudget som motsvarar kostnader som följer av en normal vinter. I efterhand har det visat sig att vintervädret blev snörikt, vilket förutom normal snöröjning även resulterade i ett behov av kostsam bortforsling av snö. Vidare har temperaturen under vissa perioder ofta pendlat mellan plus och minus, vilket har fått till följd att sandning och saltning blivit mer omfattande än förväntat. Prognosen för året pekar på en negativ avvikelse uppgående till 2,7 miljoner kronor jämfört med budget för helåret.

Parker och naturområden

Parker och naturområden uppvisar för första kvartalet en positiv avvikelse jämfört med budget för samma period uppgående till 1,6 miljoner kronor. Det kan förklaras av en periodiseringseffekt i budget, de åtgärder som ligger i plan kommer att resultera i kostnader under årets varmare månader. Verksamheten för parker och naturområden prognostiserar ingen avvikelse mot budget för helåret 2024.

Hamnförvaltning

Hamnförvaltningen uppvisar för första kvartalet en negativ avvikelse jämfört med budget för samma period uppgående till 3,5 miljoner kronor. Verksamheten för hamnförvaltning har en negativ avvikelse mot budget, vilket huvudsakligen beror på ett driftavtal som medför högre kostnader än budgeterat. Prognosen för helåret uppskattas till minus 8,5 miljoner kronor vilket innebär en negativ avvikelse med 0,9 miljoner kronor jämfört med budget för helåret. Förklaringen till att den negativa avvikelsen inte blir större för helåret är en direkt effekt av att kostnaderna för Samsökajen kommer att belasta förvaltningens driftinvesteringsbudget för 2024.

Mark och strategisk planering

Avdelningen Mark och strategisk planering har för första kvartalet en mindre negativ avvikelse mot budgeterat för samma period. Den negativa avvikelsen för första kvartalet uppgår till 0,6 miljoner kronor jämfört med budget för samma period, avvikelsen är en effekt av ökade konsultkostnader. Verksamheten prognostiserar dock ingen avvikelse mot budget för helåret 2024.

Driftinvestering

Utfallet för perioden är 1,8 miljoner kronor lägre än vad som har budgeterats för samma period. Kostnaderna för driftinvesteringar för årets första kvartal uppgår till 4,4 miljoner kronor varav 4,3 miljoner kronor är kopplade till fastighetsförvaltningens verksamhet. De främsta projektkostnaderna har genererats av Enebybergsskolans om- och tillbyggnadsprojekt, Danderyds gymnasiums ombyggnadsprojekt samt det fortlöpande arbetet med statusbesiktningar i kommunens fastighetsbestånd. Det lägre utfallet för första kvartalet har sin förklaring i att de

planerade åtgärderna kommer att ske senare under året, där exempelvis Danderyds gymnasiums ombyggnad enligt plan kommer att generera kostnader under hösten 2024. Prognosen för helåret är ett utfall om 25,0 miljoner kronor. Då ett flertal planerade åtgärder, av olika anledningar, tenderar att glida mellan två budgetår görs bedömningen i nuläget att förvaltningens budget om 25,0 miljoner kronor kommer att vara tillräcklig trots att kostnaderna för Samsökajen kommer att ombokas.

Intäktsfinansierad verksamhet

Fastighetsförvaltningen nettokostnader

Utfallet för det första kvartalet uppgår till ett underskott om 0,9 miljoner kronor jämfört med budget för samma period. Relativt samma period föregående år motsvarar det en förbättring om 0,8 miljoner kronor.

Intäkter

Intäkterna för avdelningen prognostiseras få en negativ budgetavvikelse för 2024 på 2,2 miljoner kronor. Det kan förklaras av vakanser och att vissa avtal kommer att avslutas tidigare än beräknat.

Kostnader

De positiva avvikelser på aktivitetsnivå i utfall på kostnadssidan som kan noteras för det första kvartalet förklaras främst av uppskjuten extern debitering för konsulttjänster om 1,1 miljoner kronor, lägre kostnader för tillsyn och skötsel om 0,7 miljoner kronor, lägre lönekostnader om 0,5 miljoner kronor samt en positiv avvikelse för kapitalkostnader uppgående till 0,6 miljoner kronor.

Mediakostnaderna uppvisar för första kvartalet en negativ avvikelse mot budget för samma period om 2,8 miljoner kronor. Det kan till stora delar förklaras av en periodiseringseffekt i budget, men till viss del även av faktiska ökade mediakostnader. Mediakostnaderna prognostiseras få en negativ avvikelse om 1,0 miljoner kronor jämfört med budget för helåret 2024. Det är främst kostnaderna för fjärrvärme och vatten som avviker negativt jämfört med budget.

Kostnaderna för säkerhet och teknik avviker för första kvartalet negativt jämfört med budget med 0,2 miljoner kronor och det är framför allt åtgärder kopplade till brand- och utrymningslarm samt ventilation som uppvisar störst negativ avvikelse.

Kostnaderna för reparationer tangerar för årets första kvartal den budgeterade nivån för samma period. För att upprätta en budget i balans budgeterades dock reparationskostnaderna till 3,4 miljoner kronor under bedömd nivå. Prognosen för helåret är att reparationskostnaderna kommer att överstiga budget med 1,0 miljoner kronor.

Administrationskostnaderna som belastar Fastighetsavdelningen avviker för första kvartalet negativt med 0,5 miljoner kronor jämfört med budget för samma period och förväntas för helåret visa ett högre utfall än vad som har budgeterats och beräknas landa 1,5 miljoner kronor utöver budgeterat för helår 2024.

Fastighetsförvaltningen prognos

Fastighetsavdelningen prognostiserar för helåret 2024 en negativ avvikelse mot budget om 4,0 miljoner kronor.

Den negativa avvikelsen beror på en kombination av ett tak på hyresuppräknningen inför budgetåret 2024 och att mediakostnaderna samt vissa driftkostnader har ökat jämfört med 2023. Fastighetsavdelningens intäkter förväntas uppgå till 317,6 miljoner kronor, vilket är en negativ avvikelse mot budget på 2,2 miljoner kronor. Det beror på att det blir lägre hyresintäkter än budgeterat för vissa objekt, med anledning av vakanser samt att vissa avtal avslutas tidigare än beräknat.

Avdelningens kostnader prognostiseras bli 1,8 miljoner kronor högre än budgeterat för 2024. För helåret 2024 bedöms reparationskostnaderna överstiga budget med 1,0 miljoner kronor och mediakostnaderna bedöms överstiga budget med 1,0 miljoner kronor. Vidare bedöms administrationskostnaderna överstiga budget varför en högre utfördelning till avdelningen kommer leda till en avvikelse jämfört med budget. Kapitalkostnaderna bedöms uppgå till budgeterad nivå om totalt 125,8 miljoner kronor, varav kreditivräntan prognostiseras till 6,0 miljoner kronor.

Taxefinansierad verksamhet

VA nettokostnader

VA-verksamheten

VA-verksamhetens intäkter uppvisar för första kvartalet en marginell negativ avvikelse, uppgående till 0,1 miljoner kronor, jämfört med budget för samma period. Kostnaderna för det första kvartalet avviker negativt med 0,7 miljoner kronor jämfört med budget för samma period. För år 2024 prognostiserar VA-verksamheten en negativ avvikelse på 2,0 miljoner mot budget. Det är framför allt reparationskostnaderna som ökar. VA-verksamheten vidtar åtgärder för att minimera antalet reparationer som genomförs, vilket mestadels sker på bekostnad av att fler abonnenter riskerar att påverkas av driftstörningar.

Avfallsverksamhetens nettokostnader

Avfallsverksamhetens intäkter uppvisar för första kvartalet en marginell negativ avvikelse, uppgående till 0,1 miljoner kronor, jämfört med budget för samma period. Kostnaderna för det första kvartalet avviker negativt med 0,5 miljoner kronor jämfört med budget för samma period. För år 2024 prognostiserar verksamheten en negativ avvikelse mot budget med 0,9 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på att kommunen från och med den 1 januari 2024 är ansvarig för förpackningsinsamlingen.

Avvikelsen för kostnaderna beror främst på åtagandet för drift och insamling av förpackningar och då främst återvinningsstationerna. Kommunerna ska få finansiering för att sköta återvinningsstationerna. En finansiering som enligt lagstiftaren skulle vara kostnadstäckande. Det som senare har framkommit är att finansieringen endast motsvarar ungefär 25 procent av den totala kostnaden för drift och underhåll av återvinningsstationerna. Omkostnader för förpackningsinsamlingen var inte kända under budgetarbetet för innevarande år. Det påverkar därmed både intäkter och kostnader.

Förvaltningens åtgärdsplan

Ett flertal av förvaltningens verksamheter uppvisar för första kvartalet högre kostnadsutfall samt negativ intäktspåverkan. Det sammantaget resulterar i en tydlig negativ prognos för förvaltningen som helhet. För att minska det bedömda negativa ekonomiska utfallet för helåret 2024 har förvaltningen för de verksamheter som prognostiserar underskott utarbetat förslag som syftar till kostnadsreduktioner samt intäktsökningar. Åtgärdsplanen och dess potentiellt positiva effekter ska ses utifrån förvaltningen som helhet även om de enskilda verksamhetsgrenarna har separata avdelningsbudgetar. De åtgärder som redan vidtagits och planeras att genomföras gynnar således förvaltningens samlade ekonomiska resultat.

Fastighetsavdelningen ska enligt riktlinjerna uppnå en ekonomi i balans, styrningen av verksamheten syftar således alltid efter att uppnå ett nollresultat inom driftbudget. För 2024 finns det stora utmaningar att uppnå ett nollresultat. Avdelningen har stora kostnadsvolymer låsta där exempelvis mediakostnaderna och kapitalkostnaderna i stort sett är opåverkbara i ett kort perspektiv, vidare ligger stora kostnadsvolymer låsta i avtal och olika serviceförpliktelser. Avdelningen har under årets första månader genomfört en genomgång och en bedömning över vilka åtgärder som går att vidta utan att orsaka förändringar som verkar menligt för fastighetsbeståndets värde, för hyresgästernas verksamheter eller äventyrar säkerhet. De åtgärder som identifierats berör dels potentiella kostnadsreduktioner dels potentiella intäktsökningar.

Det är värt att notera att på kort sikt är det mycket svårt att genomföra förändringar som motsvarar en större kostnadsreduktion då de mer genomgripande förändringarna förutsätter politiska beslut i kommunfullmäktige, här avses exempelvis avyttringar och rivningar av förvaltningsobjekt som uppvisar ett underskott. I övrigt drivs verksamheten med en medvetenhet hos varje medarbetare att i än större utsträckning tänka kostnadseffektivitet och i de fall det är möjligt genomföra förändringar som både gynnar avdelningen ekonomiskt på kort sikt och som över tid skapar ekonomiskt utrymme för förebyggande åtgärder. Avdelningen har redan genomfört och avser att genomföra åtgärder under året för att minska det prognostiserade ekonomiska underskottet. Det är inte säkert att dessa åtgärder får de utfall som bedöms. I prognosen har dock de samlade åtgärderna bedömts ha en positiv resultatpåverkan om 2,0 miljoner kronor. Det finns dock stora osäkerhetsmarginaler varför det är vanskligt att i nuläget påstå att så blir fallet, en mer tydlig indikation kommer att kunna lämnas i kommande budgetuppföljningar.

Anläggningsavdelningen har för att motverka de bedömda underskotten utarbetat förslag som ekonomiskt ska gynna avdelningen sett till helåret 2024. Det är viktigt att notera att alla åtgärdsförslag som tas fram innebär någon form av kvalitetsreduktion dock av olika grader. Förslagen syftar till att bibehålla en godkänd nivå kopplat till säkerhet och framkomlighet dock innebär alla former av nedskärningar en risk för en invånarupplevd försämring i det offentliga rummet. Anläggningsavdelningen ser en potentiell möjlighet att genomföra åtstramningar i välgångsplaner av reparationskaraktär, en åtstramning som bedöms skulle medföra en kostnadsreduktion uppgående till 1,8 miljoner kronor på helåret 2024. Vidare gör avdelningen bedömningen att det är möjligt att reducera volymen hastighetstavlor inom det kommunala vägnätet, vilket potentiellt skulle resultera i en kostnadsreduktion om 1,0 miljoner kronor. Dessa potentiella åtgärdsförslag som sammantaget värderas till 2,8 miljoner kronor är inte inräknade i avdelningens eller förvaltningens prognos per sista mars. Avdelningen behöver värdera och bedöma dessa förslag ytterligare ur ett kvalitetsperspektiv varför de i nuläget endast nämns och inte medräknas som en del i ett prognostiserat ekonomiskt utfall.

Den administrativa avdelningen kommer, för att motverka det bedömda underskottet, att införa ett anställningsstopp. Vidare kommer en genomgång av konsulttjänster att genomföras för att göra en bedömning om dessa tjänster kan omvandlas till tillsvidareanställda resurser för att sänka kostnadsmassan. Under våren kommer en noggrannare analys att göras för återstoden av 2024 och på så sätt bedöma de externa kostnadernas utveckling sett i relation dels till utvecklingen inom området upphandling dels till genomlysningens framdrift. I prognosen har de samlade åtgärderna bedömts ha en positiv resultatpåverkan om 0,9 miljoner kronor.

Sammantaget kan noteras att delar av åtgärdsplanen är inräknade i förvaltningens lämnade prognos för bedömt utfall för 2024. Som beskrivits ovan är det bedömda positiva effekter som inbegriper en stor andel osäkerhet vad gäller realiserbarhet och även tidsaspekt. Strävan från förvaltningens sida är att nå ett resultat med så liten avvikelse från budget som möjligt, med så begränsade långsiktiga negativa effekter som möjligt. Ekonomiska åtstramningar innebär dock i regel alltid synbara försämringar, vilket i sin tur återspeglas av synpunkter från invånare, kunder eller andra intressenter.

Alla prognoser

Sammanställningen nedan visar nämndens budget och prognos per verksamhet vid respektive prognostillfälle.

Ansvar (mnkr)	Budget helår 2024	Prognos 1 Helår 2024	Prognos 2 Helår 2024
Administration och nämnd	-0.8	-2.4	-2.4
Fastighetsförvaltning	0.0	-5.8	-4.0
Gator och trafik	-91.6	-90.3	-94.3
Parker och naturområden	-26.1	-24.8	-26.1
Hamnförvaltning	-7.6	-11.4	-8.5
Mark och strategisk planering	-11.4	-11.0	-11.4
Driftsinvestering	-25.0	-25.0	-25.0
VA-verksamhet	-5.4	-5.4	-7.4
Avfallsverksamhet	2.5	1.6	1.6
Summa Tekniska nämnden	-165.4	-174.5	-177,5

Sammantaget bedöms förvaltningens, exklusive VA-verksamheten samt Avfallsverksamheten, negativa avvikelse jämfört med budget uppgå till 9,2 miljoner kronor. Av dessa 9,2 miljoner kronor härrör fastighetsförvaltningens underskott om 4,0 miljoner kronor från det av kommunfullmäktige beslutade hyresuppräkningsstaket inför 2024. Vidare är Gator och trafikverksamhetens avvikelse på 2,7 miljoner kronor direkt kopplade till ökade vinterkostnader med anledning av den snörika vintern 2023/2024.

Investeringar

Sammanställningen nedan visar nämndens investeringar och prognosavvikelse för helåret mot budget.

Investeringar Fastighetsavdelningen

Årliga anslag (mkr)	Utfall Mar 2024	Budget Mar 2024	Prognos helår 2024	Budget helår 2024	Avvikelse Budget - Prognos	Avvikelse mot budget helår %
Planerat underhåll	21,4	37,5	112,0	150,0	38,0	25%
Verksamhetsanpassning	1,8	2,5	8,0	10,0	2,0	20%
Reservkraft (Inventarie)	0,2	0,3	1,0	1,0	0,0	0%
Summa	23,4	40,3	121,0	161,0	40,0	25%

Planerat underhåll: Inom anslaget planerat underhåll inryms åtgärder på klimatskal, invändiga ytskikt, tekniska installationer, säkerhet samt markåtgärder. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 112,0 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 38,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på en omställning i det projektförberedande arbetet i kombination med oklarheter kopplade till den pågående skolutredningen.

Verksamhetsanpassning: Inom anslaget benämnt verksamhetsanpassning inryms åtgärder med inriktning mot hyresgästpassningar samt övriga åtgärder som inte kopplas till planerat underhåll. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 8,0 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 2,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på att det efter ett kvartal är mycket svårt att prognostisera potentiella önskemål för helåret.

Reservkraft: Ett intensivt och effektivt arbete har bedrivits mellan fastighetsavdelningen och kommunledningskontorets Trygg och säkerhetsavdelning. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 1,0 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse mot budget. Då arbetet har befunnit sig i ett uppstartsskede är det ekonomiska utfallet för 2024 till stora delar kostnader för projektering och ett förberedande arbete för 2025 års större investeringsåtgärder.

Tidsbestämda projekt (mkr)	Genomförande - beslut (Ja,Nej,N/A)	Beslutad projekt-budget	Totalt utfall t o m 2023	Utfall jan-mar 2024	Prognos helår 2024	Budget helår 2024	Total prognos	Avvikelse total prognos mot projektbudget	Prognos slutår
Korttidsboende Ginnungagap nybyggnation	Ja	171,0	8,4	10,8	66,0	66,0	171,0	0,0	2025
Enebybergskolan, etapp 1	Ja	125,0	0,5	0,1	35,0	60,0	125,0	0,0	2026
Danderyds gymnasium kapacitetsökning	Ja	50,0	0,0	1,5	2,0	25,0	50,0	0,0	2026
Fjärrvärmeanslutning Kyrkskolan & Stocksundsskolan	n/a	12,0	0,0	0,3	0,5	12,0	12,0	0,0	2025
Skyddsrum	Ja	30,0	8,0	0,5	14,0	30,0	14,0	16,0	2025
Summa		388,0	16,9	13,2	117,5	193,0	372,0	16,0	

Korttidsboendet i Djursholm (Ginnungagap): Korttidsboendet bestående av 27 lägenheter är under uppförande och planeras vara färdigställt under 2025. Beslutad total budget för projektet uppgår till 171,0 miljoner kronor. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 66,0 miljoner kronor vilket inte innebär någon avvikelse mot budget.

Projektet Enebybergs skola: Inleds med en totalrenovering samt en tillbyggnad av Enebyskolan. Kontraktering av entreprenör har genomförts under mars månad och byggstart planeras till våren 2024. Projektet förväntas vara slutfört under inledningen av 2026. Beslutad total investeringsbudget för Enebyskolan uppgår till 125,0 miljoner kronor. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 35,0 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter med 25,0 miljoner kronor än budgeterat. Avvikelsen beror på att upphandlingsprocessen krävde mer tid än vad som planerats därav förändringen i tidplanen.

Danderyds gymnasium kapacitetsökning: Projektet syftar till att skapa fler utbildningsplatser inom befintlig byggnad. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 2,0 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter med 23,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på att förberedande åtgärder och projektering pågår i samarbete med verksamheten och byggstart förväntas ske i november. Total prognos för projektet uppgår till 50,0 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse från total beslutad investeringsbudget. Projektet bedöms vara slutfört under kvartal 1 2026.

Fjärrvärmeanslutning Kyrkskolan och Stocksundsskolan: Ambitionen var att påbörja projektet under 2024. Projektet kommer enbart att få ett utfall för projektering under innevarande år, prognosen är således 0,5 miljoner kronor. Anledningarna till att ett genomförande har förflyttats till 2025 är en kombination av ogynnsamma anbud samt en ovisshet i utvecklingen för Stocksundsskolan. Beslutet togs därför att avvakta och genomföra en ny upphandling i ett senare skede.

Skyddsrum: I Danderyds kommuns fastighetsbestånd finns 32 skyddsrum inrymmande totalt 3 784 platser. Arbetet med att färdigställa och godkänna skyddsrummen pågick under 2023 och fortsätter under 2024. Prognosen kvarstår att alla skyddsrum förutom det skyddsrum som är

beläget i Majstigens förskola förväntas vara färdigställda till den 31 december 2024. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 14,0 miljoner kronor. Total budget för iordningställande av alla skyddsrum uppgår till 30,0 miljoner kronor. Tidsplanen för slutförandet av projektet som helhet är 2025.

Investeringar Anläggningsavdelningen

Tidsbestämda projekt (mkr)	Genomförande - beslut (Ja,Nej,N/A)	Beslutad projekt-budget	Totalt utfall t o m 2023	Utfall jan-mar 2024	Prognos helår 2024	Budget helår 2024	Total prognos	Avvikelse total prognos mot projekt-budget	Prognos slutår
Beläggning etapp 1	Nej	25,0		-0,1	25,0	25,0	25,0	0,0	2024
Skelettjord Grön väg etapp 1	Nej	22,0		0,2	10,0	20,0	22,0	0,0	2027
Skelettjord Beläggning etapp 1	n/a	10,0		0,0	5,0	10,0	10,0	0,0	2027
Tillgänglighet Gata etapp 1	n/a	14,0		0,0	6,0	6,0	14,0	0,0	2026
Trafiksäkerhetshöjande åtgärder etapp 1	n/a	14,0		0,0	5,0	5,0	14,0	0,0	2026
GC Vägar etapp 1	n/a	14,0		0,0	5,0	5,0	14,0	0,0	2026
Vägbelysning kabelbyten	n/a	13,5		0,0	4,5	4,5	13,5	0,0	2026
Vägbelysning Led byten	n/a	5,0		0,0	2,5	2,5	5,0	0,0	2025
Vägbelysning etapp 1	n/a	6,0		0,1	2,0	2,0	6,0	0,0	2026
Vägbelysning stolpar	n/a	3,0		0,0	1,0	1,0	3,0	0,0	2026
Vägbelysning GSM nätet	n/a	1,0		0,0	1,0	1,0	1,0	0,0	2024
Lekplatsupprustning etapp 1	n/a	4,5		0,0	1,5	1,5	4,5	0,0	2026
Mörby C delprojekt allmänna anläggningar	Ja	159,9	75,6	1,3	9,4	12,6	146,0	13,9	2027
Portvägen Roslagsbanestation Enebyberg	Ja	47,0	31,9	0,1	12,9		44,8	2,2	2024
Gethagsvägen	Ja	7,8	10,0	0,0	0,0		10,0	-2,2	2024
Bullerskyddsskärmar Enebybergsvägen	Ja	60,1	50,6	5,0	6,0		56,6	3,5	2024
Summa		406,8	168,1	6,6	96,8	96,1	389,4	17,4	

Beläggning etapp 1

Beläggning planeras utifrån okulär besiktning och erfarenhet. Projektet inkluderar cirka 10 sträckor. Återställning av beläggning på 8 sträckor utförs i samarbete med E.ON som utför stora schaktarbeten på aktuella sträckor. De båda parterna delar på kostnaden. Årets prognostiserade

investeringsutfall uppgår till 25,0 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse mot budget. Projektet inväntar genomförandebeslut från kommunstyrelsen.

Skelettjord Grön vägetapp 1

Skelettjordprojektet syftar till att förbättra dagvattenflöden från kommunens gator. Skelettjord har två huvudprojekt, beläggning samt planteringar kallad grön väg. Dessa är fördelade i tre etapper var och utförs parallellt med slutår 2027. Projektet befinner sig i projekteringsfasen och inväntar ett genomförandebeslut. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 10,0 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 10,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på att projektstarten har flyttats från april till juli.

Skelettjord Beläggning etapp 1

Skelettjord beläggning är en följd av skelettjord grön väg. Efter genomförandet av skelettjord grön väg behöver beläggningsarbete genomföras. Projektet befinner sig i projekteringsfasen och inväntar ett genomförandebeslut. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 5,0 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 5,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på att projektstarten har flyttats från april till juli.

Tillgänglighet Gata etapp 1

Projektet syftar till att uppgradera gångbanor och övergångsställen inom kommunen och är del av ett samarbete med andra avdelningar där det finns synergieffekter såsom i samband med beläggningsåtgärder och planerade ledningsarbeten. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 6,0 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse mot budget.

Trafiksäkerhetshöjande åtgärder etapp 1

Projektets syfte är att förbättra gatumiljön och lokaltrafikens bussars framkomlighet för att skapa tryggare trafiksituationer. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 5,0 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse mot budget.

GC vägar etapp 1

Projektet syftar bland annat till att anlägga nya cykelöverfarter i huvudcykelnätet vid tre korsningar, utföra mindre löpande åtgärder i cykelvägvisningen och lagning av cykelbanor samt genomföra en större ombyggnad för att förbättra framkomligheten för cyklister längst det regionala cykelstråket. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 5,0 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse mot budget.

Vägbelysning kabelbyten

Samhällsutvecklingsförvaltningen planerar att investera inom belysning 2024–2026 där kablarna som försörjer armaturerna med el är gamla. Projektet avser belysning vars behov är främst kabelbyten. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 4,5 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse mot budget.

Vägbelysning Led byten

Samhällsutvecklingsförvaltningens investeringar i ledbelysning 2024–2025 avser att sänka energianvändningen och minska miljöpåverkan i Danderyds kommun. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 2,5 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse mot budget.

Vägbelysning etapp 1

Samhällsutvecklingsförvaltningen investerar 2024–2026 inom belysningsstolpar med fokus på uttjänta stolpar vars kablar som försörjer armaturerna med el är gamla. Första etappens totala budget estimeras bli 6,0 miljoner kronor med slutår 2026. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 2,0 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse mot budget.

Vägbelysning Stolpar

Projektet avser utbyte av vägbelysningsstolpar med ett estimerat totalbelopp på 3,0 miljoner kronor med slutår 2026. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 1,0 miljon kronor vilket innebär ingen avvikelse mot budget.

Vägbelysning GSM nätet

Nätverksstyrkort för globala system för kommunikation, GSM, har slutat tillverkas. Investeringen görs för att säkerställa kommunens datatrafik om förbrukning med mera. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 1,0 miljon kronor vilket innebär ingen avvikelse mot budget.

Mörby centrum, delprojekt allmänna anläggningar

Mörby Centrum är ett pågående projekt för utbyggnad och förnyelse av allmän platsmark med en total investeringsbudget på 159,9 miljoner kronor. Slutrapportering av genomförandedel Park och Södra torg planeras presenteras till nämnd under våren. Projektering av Norra Torget/Mörbyplan samt del av Mörbyleden pågår och upphandling planeras till andra halvåret. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 9,4 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 3,2 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på att projektering av Centrala Golfvägen samt gångbana längs E18 planeras först till senhösten vilket innebär att kostnader skjuts framåt i tiden.

Lekplatsupprustning etapp 1

Syftet är att skapa förbättrade rum för lek och lärande. Projektet avser upprustning och renovering av lekparker. Etapp 1 planeras med en totalbudget på 4,5 miljoner kronor med start 2024 och slutår 2026. Projektering och projektledning pågår och upprustning planeras att genomföras under resten av året. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 1,5 miljoner vilket innebär ingen avvikelse mot budget.

Portvägen Roslagsbanestation Enebyberg och Gethagsvägen

Projektet på Portvägen och Gethagsvägen är åtgärder för att skapa planskilda korsningar med Roslagsbanan. Tekniska nämnden är i dessa projekt en medfinansierare, men de utförs av Region Stockholm. Kommunen investerar totalt 54,8 miljoner kronor, där Portvägens budget utgör 47,0 miljoner kronor och Gethagsvägen budget utgör 7,8 miljoner kronor. Region Stockholm ansöker om bidrag från Trafikverket där kommunens del estimeras bli 21,4 miljoner kronor för både Portvägen och Gethagsvägen. För projekt Portvägen uppgår årets prognostiserade investeringsutfall till 12,9 miljoner kronor och det totala prognostiserade utfallet för projektet uppgår till 44,8 miljoner kronor, vilket innebär en lägre utgift än totalbudget med 2,2 miljoner kronor. Gethagsvägen är ett till ytan litet, men till sin karaktär komplext, projekt som omfattar ett stort antal tekniska discipliner och speciallösningar till befintlig infrastruktur. Det totala investeringsutfallet för projekt Gethagsvägen uppgår till 10,0 miljoner kronor vilket innebär en högre utgift än totalbudget med 2,2 miljoner kronor. Under våren 2024 pågår avslutande arbeten, slutbesiktning samt slutreglering med medföljande avtalshandling senare under året.

Bullerskyddsskärmar Enebybergsvägen

Projektet bullerskyddsskärmar, vars syfte var att byta ut befintliga bullerskärmar på det kommunala vägnätet vid Enebybergsvägen, har slutbesiktigats med godkänt resultat. Den aktiva delen av produktionen är därmed i princip över. Det återstår en del mindre arbeten som kommer att genomföras under våren och försommaren. Den slutgiltiga budgeten fastställdes av kommunstyrelsen i oktober 2023 till 60,1 miljoner kronor. Projektet är i slutfas där slutreglering görs under kvartal 1 2024. Det totala prognostiserade utfall uppgår till 56,6 miljoner kronor vilket innebär en lägre kostnad än budget med 3,5 miljoner kronor.

Investeringar VA-verksamheten

Tidsbestämda projekt (mkr)	Genomförande - beslut (Ja, Nej, N/A)	Beslutad projekt-budget	Totalt utfall t o m 2023	Utfall jan-mar 2024	Prognos helår 2024	Budget helår 2024	Total prognos	Avvikelse total prognos mot projekt-budget	Prognos slutår
Reinvesteringar pumpstationer etapp 1 & 2	Ja	73,0	53,0	0,4	20,0	11,0	73,0	0,0	2024
Reinvesteringar pumpstationer 3 & 4	Ja	56,0		0,0	26,0	26,0	56,0	0,0	2025
VA Mörby Centrum	Nej	60,0		0,1	5,0	20,0	60,0	0,0	2025
Flytt av Tryckstegeringstation Mörby C	n/a	6,0	3,0	0,3	6,0	6,0	6,0	0,0	2024
Övriga VA Investeringar, etapp 1	Nej	49,0		4,3	49,0	49,0	49,0	0,0	2025
Tryckspill Strandvägen, genomförandefas	Nej	35,0	5,2	0,0	0,0	35,0	0,0	35,0	2025
Summa		279,0	61,2	5,1	106,0	147,0	244,0	35,0	

Reinvesteringar pumpstationer etapp 1 & 2

Pumpstationerna i Danderyds kommun är föremål för en genomgripande renovering. Projektet syftar till att slutföra renovering av samtliga stationer. Etapp 1 och 2 har produktionsmässigt avslutats. Projektet har outnyttjade medel från budgetår 2023 med 8,0 miljoner kronor vilket medför att prognostiserat investeringsutfall uppgår till 20,0 miljoner kronor för år 2024.

Reinvesteringar pumpstationer 3 & 4

Pumpstationerna i Danderyds kommun är föremål för en genomgripande renovering. Projektet syftar till att slutföra renovering av samtliga stationer. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 26,0 miljoner kronor för etapp 3 & 4 vilket också är budget för innevarande år. Total prognostiserade investeringsutfall uppgår till 56,0 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse mot budget.

VA Mörby Centrum

VA Mörby Centrum syftar till att förnya ledningar på främst Mörbyleden. Projektet avser nödvändiga VA-investeringar i samband med utvecklingen runt Mörby centrum. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 5,0 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 15,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror på att den intensiva projekteringsfasen har behövt invänta infrastrukturplanen med hänsyn till övergripande översiktsplan för Mörby Centrum.

Flytt av Tryckstegringsstation Mörby C

VA-verksamheten har idag de flesta tryckstegringsstationer inhysta i privata fastigheter. Det är otillfredsställande ur både ett säkerhets- och driftmässigt perspektiv. De behöver alltså flyttas ut till fristående byggnader. Projektet syftar till att nå det målet, en station per år. Första etappen

avser flytt av tryckstegringsstation Mörby C. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 6,0 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse mot budget.

Övriga VA - Investeringar, etapp 1

För att hålla de kommunala VA-ledningar i önskat skick behöver ledningsnätet förnyas. Denna investering är i enlighet med förvaltningsplanen och planeras genomföras i tre etapper med startår 2024. Kommunstyrelsen tar beslut om genomförandebeslut 15 april. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 49,0 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse mot budget.

Tryckspill Strandvägen, genomförandefas

Projektet avser en till största delen sjöförlagd spillvattenledning som är tänkt att ersätta den gamla ledningen i Strandvägen. Projektet är inbegripet i en rättslig prövning av ledningsrätt vilket gör att årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 0,0 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 35,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror på att SUF befarar att den rättsliga processen kan dra ut på tiden.

Investeringar Avfalls-verksamheten

Tidsbestämda projekt (mkr)	Genomförande - beslut (Ja,Nej,N/A)	Beslutad projekt-budget	Totalt utfall t o m 2023	Utfall jan-mar 2024	Prognos helår 2024	Budget helår 2024	Total prognos	Avvikelse total prognos mot projekt-budget	Prognos slutår
Avfallskärl etapp 1	n/a	4,1		0,2	0,8	0,8	4,1	0,0	2026
Behållare ÅVS 1	n/a	0,5		0,0	0,3	0,3	0,5	0,0	2025
Summa		4,6		0,2	1,1	1,1	4,6	0,0	

Avfallskärl etapp 1

Kärlinvesteringarna handlar om utbyteskärl för äldre kärl som uttrangerats samt kärl till abonnenter som startar helt nya abonnemang eller ändrar sitt abonnemang med andra kärlstorlekar. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 0,8 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse mot budget.

Behållare ÅVS

Från och med 2024 har kommunen också insamlingsansvaret för förpackningar från återvinningsstationerna (ÅVS). Syftet med projektet är att byta ut behållare samt annan utrustning för att möta insamlingsansvaret samt vid behov utöka antal stationer. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 0,3 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse mot budget.

Investeringar Mark och strategisk planering

Mark Projekt	Genomförandebeslut (Ja, Nej, N/a)	Beslutad projekt-budget	Total utfall t o m 2023	Utfall jan-mar 2024	Prognos helår 2024	Budget helår 2024	Total prognos	Avvikelse total prognos mot projektbudget	Prognos slutår
Mörby Centrum, delprojekt mark utgifter	Ja	68,0	53,9		15,4	15,4	69,3	-1,3	2025
Summa:		68,0	53,9	0,0	15,4	15,4	69,3	-1,3	

Mörby Centrum, delprojekt mark

Mörby Centrum delprojekt mark avser marköverföringsavtal mellan kommunen, Skandia Köpcentrum AB och Skandia Bostäder AB. Kommunen har via kommunstyrelsen erlagt 53,7 miljoner kronor för inlösen av allmän platsmark år 2022. Ytterligare 15,4 miljoner kronor inklusive indexuppräknings ska erläggas när tillträde kan ske till den allmänna platsmark som återstår för kommunen att lösa in. Årets prognostiserade utgift för tekniska nämnden uppgår till 18,4 miljoner kronor och årets prognostiserade inkomst uppgår till 3,0 miljoner kronor som ger ett resultat på 15,4 miljoner vilket innebär ingen avvikelse mot budget.

Risker

Risk kopplad till prognos

De risker som förvaltningen ser under återstoden av 2024 är potentiella avvikelser som kan medföra negativa konsekvenser både avseende ekonomi, nyttjande av resurser samt leverans mot invånare, kund och hyresgäst. Värdering av risker både avseende dess potentiella inträffande och dess ekonomiska konsekvenser är ytterst vanskliga att genomföra. Förvaltningen har inte inkluderat riskerna i prognosen, utan riskerna ska ses som områden som kan komma att omprövas och värderas annorlunda vid senare rapporttillfällen.

Skattefinansierad verksamhet

Vinterdriften har redan de två första månaderna varit omfattande. Det finns inget som tyder på att vädret kommer att vara gynnsammare i slutet av året. Det finns inte heller några starka indikationer på att det ska vara sämre. Denna ovisshet ger en risk och svårighet att bedöma den framtida utvecklingen.

Intäktsfinansierad verksamhet - Fastighetsavdelningen

I ett relativt tidigt skede på året som per sista mars finns ett stort utrymme för att positiva och negativa förändringar kommer att ske. Den värdering av risk som görs vid denna tidpunkt kommer således för vissa riskområden att omvärderas vid senare rapporttillfällen.

Det finns risk för vakanser i kommunens lokaler under året som inte ingår i budget. Kontoret arbetar intensivt med uthyrning av uppsagda lokaler, men olika omständigheter påverkar

möjligheten till uthyrning. Detta kan vara att användningsområdet för byggnaden enligt detaljplanen är begränsande eller att samordning om framtida nyttjande behöver göras mellan fastighetsavdelningen och kommunens förvaltningar innan lokalen kan förhyras till ny hyresgäst. Ett av nämndens mål är att uthyrning av vakant lokal ska ske inom ett år från uppsägning. Riskkostnaderna för vakanser förväntas uppgå till mellan 0,5 – 1,0 miljoner kronor.

Vinterkostnaderna har för årets första två månader överstigit budgeterad nivå med 1,1 miljoner kronor. Risken finns att en kall höst med omfattande snöröjning samt halkbekämpning kommer att resultera i ett totalt utfall för helåret 2024 som överstiger budget. Risken bedöms till ett budgetöverskridande om 1,0 – 1,5 miljoner kronor.

Under året kommer aktivering av genomförda investeringsåtgärder att leda till driftkostnader som påverkar resultatet negativt. Hur stor denna post blir är i nuläget oklart, men det finns inga kostnader inkluderade i budget för 2024. Riskkostnaderna förväntas uppgå till mellan 0,5 – 1,0 miljoner kronor.

Det genomförs löpande upphandlingar för nya ramavtal och i samband med alla upphandlingar finns en risk för överprövningar. Under våren kommer nya upphandlingar för ramavtal byggservice och byggentreprenader samt vs arbeten att genomföras. I det fall någon av dessa upphandlingar överprövas eller på annat sätt fördröjs finns en uppenbar risk att arbeten såväl kopplade till driftåtgärder som investeringsåtgärder förskjuts. Denna risk är omöjlig att värdera i absoluta belopp.

Under 2023 uppstod ett flertal mer omfattande driftstörningar där värmepumpsanläggningar blev stående och som en följd ökade oljeanvändningen för att klara av den dagliga värmeförsörjningen. Till stor del uppstod dessa störningar av en bristfällig operativ skötsel av tidigare driftentreprenör, den egna fastighetsdriftenheten har i nuläget en mycket högre grad av kontroll över de anläggningar som driftas. Det finns dock en risk för akuta driftstopp under årets kallare månader. Riskkostnaden uppskattas till mellan 0,1 – 0,3 miljoner kronor.

Det finns alltid en risk för skador som inträffar, i den årliga driftbudgeten inkluderas alltid kostnader för bedömda kostnader för exempelvis vattenskador eller andra icke förutsägbara störningar. Risken finns att de kostnader som inkluderats i budget inte är tillräckliga. Riskkostnaden uppskattas till 0,5 – 1,0 miljoner kronor.

Det finns en risk att de åtgärder som planeras för att motverka det prognostiserade underskottet inte har den verkningsgrad som bedöms i nuläget. Det kan röra sig om en överskattning av ekonomiska effekter eller en missbedömning i den tid som åtgärden tar att genomföra. Riskkostnaden uppskattas till 50 % av ovan redovisad resultatpåverkan motsvarande 1,0 miljoner kronor.

Taxefinansierad verksamhet – VA- och Avfallsverksamheten

En risk VA-verksamheten ser är att reparationskostnaderna ska öka ytterligare. Under en längre period har antalet driftstörningar ökat och därmed också kostnaderna för desamma.

VA-verksamheten har genomfört en genomgripande reovering av pumpstationer i Danderyds kommun. Projektet benämnt Etapp 1 och 2 har produktionsmässigt avslutats. Dock är VA-verksamheten och entreprenören inte överens om kostnader varför det kvarstår en ekonomisk risk kopplad till den slutliga regleringen.

VA-verksamheten kommer under 2024 att handla upp ett nytt driftavtal. Resultatet av denna upphandling kommer att påverka verksamheten under många år framåt. Det finns alltid en risk att ekonomiska förutsättningar förändras eller att andra faktorer försämrats.

Kommunerna är från och med 2024 ansvariga för att samla in avfallet från återvinningsstationerna samt från hushåll som idag har fastighetsnära insamling av förpackningar. Avfallsverksamheten kommer erhålla en intäkt från producenterna genom Naturvårdsverket för insamlingsansvaret av förpackningar, men risken finns att intäkterna kommer vara mycket lägre än kostnaderna som insamlingen innebär. Varken intäkter eller kostnader finns presenterade i budget för 2024 eftersom det inte fanns någon data att utgå från när budget lades. Det finns en risk att driften av återvinningsstationerna kommer medföra ännu högre kostnader under året, bland annat i samband med extra hämtningar och städningar. Därtill kommer att utbetalningar av intäkter från Naturvårdsverket alltid sker i efterskott, med första utbetalning efter kvartal 2, vilket innebär att intäkterna kommer att släpa.